

LEVEN
na
LEUVEN

KATRIJN VAN BOUWEL, FILOSOFE, IMPRO-ACTRICE EN SCHRIJFSTER

“Ik ben licht- én diepzinnig, en alle twee even fel”

“Al van in mijn studententijd is de liefde een grote fascinatie”, bekent Katrijn Van Bouwel. Tien jaar later heeft het geleid tot een roman in een uniek lettertype én een zwangerschap. “Maar ik lach met de roze wolk, hoor.” Een gesprek in multicolor, min de suikerspintinten.

TEKST: Katrijn Steyaert | FOTO: Rob Stevens

Twee Bertemse koeien staren ons aan. Ze staan in een wei vlakbij de zonnige erker waarin we zitten te praten. Katrijn schenkt kruidenthee in oma-kopjes. “Ik verzamel oude serviezen”, vertelt ze opgetogen. “Ik heb er al zestien, en per seizoen haal ik het meest gepaste uit de kelder, in de lente bijvoorbeeld dat met bloesems. Ik geloof enorm in schoonheid toevoegen aan het dagdagelijkse.”

Het strookt met het publieke beeld van Katrijn: de festivalfee uit 1000 zonnen, die in overdadige jurken de wensen vervulde van al wie daar nood aan had; de onstuitbare twitteraar die haar 13.000 volgers trakteert op kwinkslagen en alledagpoëzie. “Het leven is een polonaise van gemiste kansen, dus alles wat ik kan doen om daar tegenin te gaan, doe ik. Vol overtuiging.”

Maar achter de brede lach schuilt weemoed en donkerte. “Ik ben licht- én diepzinnig, en alle twee even fel. Mijn angst voor de dood stuwde me na mijn eerste studie – communicatiewetenschappen – richting filosofie. Ik ben altijd op zoek geweest naar *frames* die een zachte pleister konden zijn op die stinkende wonde van het leven. Ik vond ze bij denkers als Thomas van Aquino, Heidegger en Bataille, al waren die pleisters – zoals dat altijd gaat – tijdelijk. De vrienden die ik in die periode maakte, schrokken wel als ze ontdekten dat ik buiten de lessen op een podi-

um moppen stond te maken over piemels. Maar dat is nu eenmaal mijn reikwijdte.”

Grabbelbak

Piemelmoppen brengt Katrijn in haar hoedanigheid van improvisatie-actrice, een rol die ze speelt sinds haar studententijd. “Niets prachtiger dan de verwondering als er iets ontstaat op het moment zelf. Impro gaf me een gevoel van thuis-komen dat ik tot dan alleen had ervaren in die warme, voedende couveuse die lezen voor mij is.”

Vandaag treedt ze nog minstens maandelijks op met RIOT, haar musical-improvisatiegezelschap. “Het aller mooiste vind ik mensen kunnen raken als die het misschien niet verwachten. Ik pleit daarbij voor zachtheid. Misschien is dat moraliserend, maar ik heb een afkeer van humor ten koste van. Wim Helsen is het perfecte bewijs dat het kan: niet de man spelen, maar de mensheid.”

“Ik geef ook graag impro-workshops. Het klinkt arrogant, maar ik denk dat ik dat goed kan. Elke keer dat ik erin slaag de deelnemers iets te laten doen waarvan ze niet hadden gedacht dat ze het konden, ben ik diepgelukkig.”

Ze houdt dus van lesgeven, maar niet in een schoolse context, zoals haar moeder doet. “De lerarenopleiding volgde ik nochtans met plezier. Plots zat ik weer in een klasje met 23 mensen. We aten samen in de Alma, kochten Sinterklaascadeau-

tjes voor elkaar – supertof. Zo’n groepsgevoel is normaal niets voor mij. Ik heb intense vriendschappen, maar dan met één of twee mensen tegelijk. Aan mijn studententijd hield ik een paar dierbaren over. Als je dat over elke periode kunt zeggen, heeft de grabbelbak des levens je rijk gemaakt.”

Voor elke enerzijds heeft Katrijn een anderzijds. “Ik kon niet op kot. Mijn ouders waren gescheiden en hadden vijf kinderen die tegelijk studeerden. Enerzijds miste ik daardoor de confrontatie met een nieuwe wereld, of het leren alleen zijn. Anderzijds: wie zegt dat ik dat op kot wel had geleerd?”

“

In mijn studietijd schrokken mijn vrienden wel als ze ontdekten dat ik buiten de lessen op een podium moppen stond te maken over piemels.

“Enerzijds heb ik spijt dat ik niet naar Studio Herman Teirlinck ben gegaan – een dierbare zei: *Gij? Actrice? Echt niet!* En ik liet me doen. Anderzijds had ik mijn intellectuele studies niet willen missen. Enerzijds was ik ontgoocheld dat mijn studie filosofie me niet de wildste watervallen af stuurden en ik er al peddelend geraakte. Anderzijds raakten sommige werkcolleges me in mijn diepste wezen.”

“Ook door mijn thesis werd ik rijker en vertakter. Ze ging over de vraag waarom mensen lachen als het leven op zich zinloos is. Humor zie ik niet als een wapen – want in het aangezicht van het onvermijdelijke voel ik me nooit erg krachtig – maar als een enorme troost.”

Heilsdronk

Troost vindt Katrijn niet alleen in de geest, maar ook in het vlees. “Ik heb nooit drugs gebruikt en ik drink geen alcohol. Mijn rush is het tactiele, vlinders voelen. De liefde is altijd een grote fascinatie geweest. Soms leidde het tot op het eerste gezicht foute situaties – jong meisje met oudere man – en het ene amoureuze avontuur volgde op het andere. Maar voor mij was het niet *rink aaneen*. Het waren allemaal waardevolle momenten.”

Zwervend, noemt ze haar studentikoze zelf. “Waar wilde ik professioneel naartoe? De folder van communicatiewetenschappen suggereerde zoveel opties – radiopresentator, schrijver, woordvoerder – en daarom koos ik de richting ook, maar wat zou ik dan precies worden? En zat de wereld daarop te wachten? Randall Casaer, die mijn comedycollectiefje coachte, zei me toen iets heel moois. *Katrijn*, zei hij, *later ga je omkijken en zien dat alles uiteindelijk een logisch pad vormt*. Dat was zo’n steun. Op een dag zou ik uit het labrynt geraken.”

OPENLESDAGEN

Volg tijdens de herfstvakantie les tussen KU Leuven-studenten op verschillende locaties in Vlaanderen.

KU LEUVEN

www.kuleuven.be/openles

Wie is Katrijn Van Bouwel?

°1981, Leuven

Gestudeerd

1999-2004: communicatiewetenschappen
2003-2007: wijsbegeerte
2006-2007: geaggregeerde voor het onderwijs

Loopbaan

2007-2015: copywriter en redactrice bij onder meer BBDO, VRT, Shelter, Woestijnvis en Davidsfonds, presentator evenementen en debatten
2013: impro-actrice in *Spelen met uw Leven* (VIER)
2015: festivalfee in *1000 zonnen* (Eén)
Sinds 2016: columnist bij *Knack Weekend*
2017: speelt Louise in *Trix* (Ketnet)

Prijzen en publicaties

2011: wint de Vlaamse Improcup
2016: brengt de roman *De muze en het meisje* uit (Prometheus)
2017: haalt de longlist van De Bronzen Uil

Privé

Woont in Bertem samen met Wouter, ze verwachten een kind

Die dag begon misschien wel toen ze Wouter tegenkwam. “Op een heilsdronk bij vrienden liep hij binnen en ik dacht: *Dus gij zijt het*. Ik heb nooit geloofd in liefde op het eerste gezicht. Het moest een spel van verleiding zijn, van verdriet en euforie. Maar bij Wouter was het een rotsvast weten. Het toeval wilde dat hij op een boogscheut van mijn ouders een huis had gekocht. Zo heeft het leven veel keuzes voor mij gemaakt. Niet ten kwade overigens. Mijn relatie was meteen heel spannend en echt. Ik was zo verliefd dat ik, als ik weg moest bij Wouter, de hele treinrit naar het werk zat te huilen.”

Bedwelmend

Katrijn huilde ook andere tranen: vanwege haar job. “Ik was copywriter voor een bedrijf dat instructiefilmpjes maakte. Het betaalde goed, ik was er niet slecht in, en toch zat ik uiteindelijk een halfjaar thuis met angstaanvallen. Een *bore-out*, weet ik nu, maar toen kon ik het niet plaatsen. De littekens bleven trekken, zeker omdat ik later in dezelfde val trapte. Ik ging halftijds in een bibliotheek werken, tot Wouter zei: *Je ligt weer te schokken in bed*. Ik had dezelfde nachtmerries. Ik was weer een mentale lopende band. Het klinkt kinderachtig, maar ik moest er drie maanden van recupereren. Sindsdien houd ik de vinger aan de pols. Ik wil me niet opnieuw zo voelen. Niet.”

Ook de tv-wereld, waarin ze lang achter de schermen werkte, zei ze vaarwel. “Ik kon me staande houden, haantjesgedrag is me niet vreemd, maar ik wilde het niet meer. Ik pas voortaan ook voor formats die niet juist voelen, zoals *Spelen met uw Leven* (improprogramma op VIER – red.). Ik voel nu veel meer trots en voldoening als ik een debat goed heb geleid, als ik voor een organisatie teksten opleuk of met mijn columns mensen raak.”

Twee jaar geleden, nadat ze besloten had het te wagen als zelfstandige, kocht ze voor zichzelf een jaar schrijftijd. “Ook dat drong zich onafwendbaar aan mij op. Aan zee begon ik aan *De muze en het meisje*, mijn eerste roman. Ergens ging dat moeizaam – ik lijd aan uitstelgedrag: tijd glijdt als confetti door mijn vingers – maar schrijven is zoals lezen: het biedt me één van de weinige plekken waar ik mezelf kan verliezen én vinden.”

Het resultaat “leest aangenaam weg”, volgens *De Morgen*, “op voorwaarde dat je de Grote Gevoelens afpelt”. “In mijn tweede boek zou ik meer schrap-

pen”, knikt ze. “Het is alsof je een lekkere douchegeel hebt, een lekkere bodylotion én een lekker parfum. Zo zijn sommige passages uit mijn debuut misschien te bedwelmend. Maar ik denk niet dat ik een slechte roman heb geschreven.”

Ten bewijze: een plaats in de top tien, een tweede druk, en een nominatie voor de Debuutprijs van boekensite Hebban. “Soms besef ik dat ik voor mensen een fractie heb gedaan van wat goede literatuur voor mij doet: dingen op hun plek doen vallen, een stem geven aan wat je alleen kon prevelen. Als lezers me zeggen dat ik hen letterlijk zin heb gegeven, dan denk ik: het is toch niet allemaal vergeefs.”

Goede frieten

Dat veel fans vermoeden dat *De muze en het meisje* autobiografisch is, kan Katrijn weinig schelen. “Ja, ik ben als student zelf naaktmodel geweest, net als mijn hoofdpersonage Mila. Ja, haar vriendin Lisa zit in de comedy, en ja, taxidermie, Mila’s roeping, heb ik zelf een tijdje beoefend. Maar Lisa’s meningen zijn niet de mijne, en geen seconde wilde ik iemands muze worden. Eigenlijk is het

een compliment als lezers denken dat het over mij gaat. Dan heb ik ze professioneel in de luren weten te leggen.”

“Het klinkt misschien raar voor iemand die graag applaus krijgt, maar ik heb tijdens het schrijven nooit gedacht aan dat publiek. Het boek moest er in de eerste plaats komen voor mezelf, als bezwering van alle fluistergaten in mijn hart en hoofd. Dat ik het heb kunnen afwerken, ik, een losse-eindjes-persoon, was de belangrijkste bekroning.”

“Het is ook een ego-ding. Het boek is hier in huis vormgegeven, Wouter ontwierp er een nieuw lettertype voor, en ik kan nu eindelijk mijn eigen werk tussen onze meters boeken zetten. Dat heb ik altijd gewild. Het leek me erger om te sterven zonder boek dan zonder kind.”

Al is ze wel verguld met de zwangerschap. “Ik kon me nooit voorstellen dat ik geen kindje zou hebben”, zegt ze terwijl ze over haar buik wrijft. “Maar voor hetzelfde geld vind ik het moederschap of het kind niet instant tof. Ik knutsel een beeld bij elkaar tussen dromen en angstaanvallen. We zien wel.”

Haar realiteitszin is misschien te verklaren door haar weinig zorgelo-

“

Ik heb een afkeer van humor ‘ten koste van’. Wim Helsen is het perfecte bewijs dat het kan: niet de man spelen, maar de mensheid.

ze zwangerschap. “Ik lach met de roze wolk, hoor. Mijn been vertoonde een tijd verlamingsverschijnselen en na zes maanden hoorde ik dat ik zwangerschapsdiabetes heb. Ik die doodgraag kook, ik die een omweg maak voor goede frieten! Maar ergens vind ik het tof dat ik zoveel bijleer over voeding en chemie – ik blijf een universitair, nietwaar. Ik wil gewoon niet dat ik echte diabetes ontwikkel. Dat zou een ramp zijn.”

Professioneel droomt ze van meer werkzekerheid, van extra opdrachten met een goede balans tussen de geestelijke investering en de financiële opbrengst. En een tweede roman? “Ik heb al een filosofisch uitgangspunt en een setting, dus ik heb er alle vertrouwen in dat dat boek zich wel zal schrijven.”

Veel hangt af van de ruimte die de baby zal toestaan, net zoals het af te wachten valt of hij of zij een grote leeshonger zal hebben. “Als dat niet zo is, ga ik wenen. Of nee, misschien moet ik dan met dat kind de natuur in, wie weet wat ontdek ik dan nog over de wereld.” De koeien achter het raam knikken goedkeurend. ┘